

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K., za pol leta 13 K., za četr leta 6 K. 50 h., za eden mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K., za pol leta 12 K., za četr leta 6 K., za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 25 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za eden mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača postnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnino se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petekostopne peti-vrste po 12 h., če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenštvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravljenštvo pa v pritličju. —

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Parlament.

Na Dunaju, 20. aprila.

Obstrukcija onemogoča še vedno vsako delovanje parlamenta in sicer tehniška obstrukcija, ki dela tiso in brez hrupa, a zanesljivo. Že dve seji je imela poslanska zbornica v povelkonočnem zasedanju, a v obeh so se čitali samo peticije in pa interpelacije in tako pojde tudi naprej, če se ne doseže sporazumljene.

Vladi sami — tako kažejo okolnosti — pač ni dosti na tem, da se porazumljenje doseže. Nji se gre v prvi vrsti za to, da si zagotovi izvolitev delegacije. Obstruiranje te volitve je pač mogoče, ali verjetno ni, da se Čehi in njihovi zavezniki za to odločijo.

Predsedovanje med Čehi in Nemci so prevzeli Poljaki. Čehi so bili vedno za sporazumljene, seveda pod primerimi in pravičnimi pogoji, a če se ti ne izpolnijo, so zahtevali samo eno, naj se premeni državnozborski opravilnik tako, da postane sploh vsaka obstrukcija nemogoča. Toda Nemci so doslej premembri opravilnika vedno nasprotivali. Želeli so pač, da se češka obstrukcija zadusi in zatre, ali v premembu opravilnika niso hoteli privoliti, ker so se vedno bali, da bi se v tem slučaju ustanovila trdna parlamentarna večina, večina brez levičarjev — a proti takim večinam hočejo vedno imeti pripravljeno obstrukcijsko orožje.

Nekateri levičarski elementi so v zadnjem času v tem oziru odnehalni in se spriznali z mislio o premembri državnozborskemu opravilniku. Na to podlago so postavili Poljaki svoje predsedovalne poskuse. Sprožila se je misel, da naj se začne rešitev parlamentarne krize na ta način, da se obenem vrši čitanje proračuna za l. 1904. in razprava o premembri državnozborskemu opravilniku. Čehi najbrž ne bodo ugovarjali temu načinu, ker če ga sprejmejo, niso s tem še nobenega orožja iz rok dali, saj se kmalu izkaže, če je premembra opravilnika mogoča ali ne in Čehi imajo pri drugem čitanju proračuna.

LISTEK.

Tri dni v Triglavskem pogorju.

Antonija Kadivec.

(Daleje.)

Lahen vetrič pihlja v obraz, megla se podijo čez Rjavino, oziramo se nazaj v dolino, kjer se nagiblje dan in zahajoče solnce se poslavljajo s svojimi žarki od nas. Podvizamo se dalje, da nas ne dojde noč, in dospemo pravčasno v varno zavetje. Pokaže se nam Begunjski vrh (2459 m), Vrata v svojem veličastvu, in veselo zaukamo, ko zagledamo Kredarico in kočo slovenskega planinskega društva (2500 m).

Leta 1902. nas je dobila od Dežmanove koče naprej gosta meglu, bredli smo novo padli sneg. Vodnik Šmerek nas je previdno vodil, gorje onemu, ki ga zaloti taka meglu samega; ni čuda, ako zaide, ali se še celo ponesreči. V koči zavlada veselo življenje; pozdravljen in dobro došel tovarišem, ki so te prehiteli, pozdravlja tudi ti pozneje došle. Skrbna gospodinja ti takoj posreže, da se preobuješ in skriva včerjo, ki tudi slastno tekne. Govorica

čuna še vedno dovolj prilike za obstrukcijo.

Čez načrte doslej posredovanje Poljakov še ni prišlo in nihče še ne more reči, kaka postane usoda teh načrtov. Vsekako pa se mora reči, da se je razpoloženje med večjimi strankami obrnilo na bolje in da bo najbrž vlada imela vsled tega ta dobiček, da se bo volitev delegacije izvršila brez odpora in brez težav.

Vprašanje pa je, kako stališče razvemo glede premembre državnozborskemu opravilniku male stranke in pa nemški nacionalci. Svoj čas so bili socijalni demokrati in nemški nacionalci nasproti vsem takim načrtom in tudi sedaj so socijalni demokrati in vesenemci izjavili, da ne umaknejo svojih nujnih predlogov na korist proračunu in premembu opravilnika. To je pa usodenega pomena, zakaj v tem slučaju je premembra opravilnika vsaj za sedaj nemogoča.

In kdo ve, če ni tega najbolj vesela — vlada, saj bi bil s premembro opravilnika storjen prvi korak, da se odstrani birokratska oligarhija in da se zopet uvede parlamentarno vladanje — a da bi dr. Koerber hotel pomagati, kako se njemu kopije grob, to je tako verjetno.

In zato se nam zdi, da vsa ta posredovanja ne bodo imela vspeta in da se v kratkem razide poslanska zbornica, ne da bi prišla za korak dalje.

Vojna na Daljnem Vzotku.

Položaj v Port Arturju.

Vsa prorokovanja, da je položaj Port Arturja po katastrofi dne 13. t. m. obupen in da so dnevi že šteti, ko bo na portarturških utribah zaplapal prapor rdečega vzajača, so sedaj že niso uresničila in tako se situacija trenzo in resno presodi in preudari, sa tudi v bodočem nikdar ne bodo izpolnila.

Vsakomur je še v živem spominu, da so Rusiji sovražni listi tudi že ob prvem nepričakovanim napadu

se takoj zasuče na gore in pomenkovana, kako smo hodili, kod se vrnemo, in na razne prijetnosti in neprijetnosti gore. Starejši opisujejo dogodke prejšnjih let: razgled s Triglavom, novinec posluša z zanimanjem in se veseli prihodnjega dne. Glavno je, ako je planincu ugodno vreme. Predno ležeč k počitku, pogleda, je li nebo jasno. Čaroben je lep večer na Kredarici: jasno nebo, neštetno število zvezd in med njimi plava obločnica luna, pred teboj mogočni Triglav s svojimi sivimi razdrapanimi stenami, — vsa dolina je zavita v tajinstveni mrak, večni sneg in tihoto. Boječe stopaš po kamenju, da ne vznemiriš pokoja, ki vlada tu.

Poprašaš vodnika, oskrbnika koče, kateri večer vlete; ali smeš upati lepega vremena. Ako je odgovor povoljen, greš zadovoljen k počitku.

Najlepše jutro! Vse nebo je jasno, In solnce sijе čudovito krasno. Tam nas Triglav ponosno gleda spet, ko kralj častit na svoj planinski svet. Leskeče krona se mu triogljata visoko v žarkih svetlih kakor zlata!

Tako vzklikne s pesnikom hriblazec, ko ga zbudi beli dan. — Bilo je 15. avgusta 1902. Zbranih nas je bila večja družba, skupaj 21 oseb. Ob 3. uri zjutraj smo bili že pokonci. Danilo

japonskega brodovja z vso resnostjo zatrjevali, da se Port Arthur ne more več nadalje braniti pred sovražnimi napadi. Te trditve so se ponavljale ob vsakem novem japonskem napadu, opetovan so se celo že širile vesti, da je Port Arthur že zavzet, da že veje s trdnjavskega obzidja japonska zastava, ali da so trdnjava Rusi sami zapustili, jo začgali in upepeili. A vse to so bile le pobožne želje raznih Rusiju sovražnih elementov, ki pa se niso izpolnile iz enostavnega vzroka, ker se niso mogle uresničiti, ker so bile vse te trditve brez vsake dejanske podlage.

Vsakemu razsodnemu človeku, ki je le količaj proučil zgodovino, dà že zdravi razum, da vojno brodovje samo ne more nikdar zavzeti nobene trdnjave, in v istini zgodovina ne pozna niti enega takega slučaja.

In naj bi bil Port Arthur edina izjema v tem oziru?

Priznavamo, da položaj Port Arturja sedaj ni baš najugodnejši, vendar pa ni malo ni tak, kakor bi ga radi naslikali razni rusofobski listi. Da bi pa ta ruska trdnjava ob Tihem oceangu v doglednem času pala v roke rumenemu Japoncu, to pa je za sedaj še popolnoma izključeno, kar bodoči tudi pokazali in dokazali.

Pred vsem pripomnimo, da Port Artur sploh ne more nikdar pasti, dokler ga Japonci ne prično redno oblegati, a še v tem slučaju je veliko vprašanje, da bi se Japoncem posredilo, se polasti trdnjave.

V kitsko-japonski vojni l. 1894. in 1895. je bil Port Arthur zelo slabo utren in Kitajci niso imeli v pristanišču nobenega vojnega brodovja, a vkljub temu je moral japonski maršal Ojamama to trdnjava oblagati ves mesec, predno se mu je posrečilo jo dobiti v svojo roko.

se je. Obronke gor je rdečila jutrnja zarja, „in zvezde trepečajo v zori, dolina zavita v pokoj.“ Mrzla sapa je pihala, Triglav se je blestel s pobljeno glavo, — bilo je krasno jutro. Gospodinjata skubača čaja in ob štirih smo bili gotovi. Palice v roke in hajd naprej! Rabimo le kratko pot, potem jih pomečemo stran, začne se plezanje. Trdno se oprijemamo klinov in varno stopamo po stopnicah, izklesanih v skalo.

Kolikor višje prihajamo, toliko lepih razgled se nam odkriva.

Ognjeno čez robe sivih skal Dviguje se solnca žar svetel, V njem mora noč umreti.

Še nekoliko korakov in na Malem Triglavu smo. Nasproti nam vleče mrzel veter, prosto dihamo in srkamo vase sveži jutrnji zrak. Pomudimo se nekolič na Malem Triglavu. Gledamo pot, ki smo jo prelezali, in ono, ki nam jo bo še prebiti, da pride na orjaški veliki Triglav s strimimi stenami in ponosnim Aljaževim stolpom. Solnce nas ogreva s svojimi žarki in nebroj kristalov se topi v snegu. Varno se prijemljeno žice in stopamo dalje. Pod Triglavovim vrhom je vzdiana marmornata spominska plošča, ki ima napis: „V spominu Valentiniu Vodniku, ki je bil na Triglavu dne 29. avgusta 1795. leta.“

Ko so Rusi Port Artur vzeli od Kitajcev v najem, seveda z namegom, ga nikdar več vrniti »nebeškemu cesarstvu«, so takoj sklenili, da si tukaj ustvarijo mogočno bojno luko, ki bo vzdrževala njihovo gospodstvo na Dalnjem Vzotku. In res je ruska vojna uprava l. 1899. sklicalca vse najimenitnejše in najslavnejše ruske inženirje in jim dala nalogu, da spremene Port Artur v vsem modernim zahtevam, potrebam in izkustvom vstrežajoč mogočno trdnjavo in bojno luko.

Rusija je za utrdbo Port Arturja žrtvovala več sto milijonov rubljev in si tako zgradila ob obalih Tihega oceana trdnjavo, o kateri vsi strokovnjaki in večaki brez izjemne trde, da spada med najmočnejše na vsem svetu.

In to mogočno trdnjavo, ki lahko z uspehom kljubuje tisoč in tisoč oblegajočim sovražnikom, bi naj Japoneci z največjo lahkoto dobili v svojo oblast, ne da bi je oblegali, samo z bog tega, ker je zlo naključje uničilo oklopničko »Petropavlovsk« in ker se je japonskemu brodovju po srečilo poškodovati nekaj ruskih ladij?!

Kitajci, ki so priznani zelo slabivojaki, so pred desetimi leti držali Port Artur, ki ni bil skoraj nič utren in ki ga ni branila nobena vojna eskadra, celih 30 dni, dasi so Japoneci oblegali to mesto na morju in na kopnem, Rusi pa, s katerimi se Kitajci kot vojaki niti zdaleč ne dajo meriti, bi naj v Port Arturju kapitulirali brez pravega boja, ne da bi jih Japoneci oblegali, menda samo radi tega, ker se vsak teden enkrat pojavi na obzorju admirala Toga in strelja na trdnjavo iz daljave 15 morskih milj?!

Ako bi kdo danes trdil, da bi katerakrati evropska vojna mornarica, navezana zgolj nase, mogla zavzeti na pr. Gibraltar, bi se tej trditvi ves svet smejal in dotičnik

sklad na skladu se vzdiguje, Golih vrhov kamen zid; Večni mojster ukazuje: Prid zidar se les učit!

Ako je kje umesten ta napis — je tukaj!

Ko občudeš te neizmerne sklade golih vrhov in se diviš veličastvu te večno zanimive prirode, še le prav pojmiš pomen teh verzov.

Na vrhu Triglava smo tedaj in vzkliknemo s pesnikom:

Pozdravljen mi srčno, Triglav častiti! Tri glave dvigaš drzno do neba Kot bog, česar ime ti je nositi, In vsaka nosi krono od snega.

Molče orjaki zro me v led zaviti, Kadar na tebi mi srce igra; Italija pod manoj v solčnem svitu Pozdravlja me, in sinji val morja.

Ni mogoče popisati čuvstev, ki preinjajo človeka, zročega pred seboj to slikovito pokrajino, silne prepade, večni sneg, ledeneke, to neizmerno morje gora in sinje valove Adrije. Oko išče domačih krajev, dobre znanze pozdravlja: Sv. Jošta, Šmarino goro; pred teboj se zreali Blejsko jezero, na severu veličastna Vrata, Karavanke, sneženi Veliki Zvonar, Visoke Ture; pogled nam hiti na strmi Jelovec, na

bi se proglašil za blasnega. Kdor pa glede Port Arturja zatrjuje, da je nemogoče — mogoče, čeprav bije v obraz zdravemu razumu, ta je v očeh Rusije sovražne javnosti najpametnejši mož, kapacitet, strokovnjak in večak. In takšnim kspacetem verjemo celo nekateri Slovenci, ki se štejo med pametne!

Izpred Port Arturja.

O pogibelji »Petropavlovsk« se še vedno pripovedujejo razne podrobnosti, ne da bi mogle le te po polnom pojasniti dejanski dogodek. Katastrofa je, kakor je Ishko umljivo, napravila v mestu grozen vtip. Vse je hitelo k pristanišču in nikdo ni hotel verjeti, da bi bil tudi admiral Makarov med ponesrečenci. Iz Petrograda se poroča, da je te dni vrglo morje v bližini Port Arturja več trupel ruskih oficirjev na kopno in da se med temi tudi nahaja, kakor se z vso sigurnostjo zagotavlja, mrtvo telo admirala Makarova. Ako se ta vest uresniči, bo to v veliko tolazilo brdiko zadete rodbine neverečnega admirala! — Ta kisto se iz Petrograda brzojavlja, da je car Nikolaj ukazal ministru mornarice, naj natanko prešče, kdo je zavrlil katastrofo »Petropavlovsk«. Car sam je v tem oziru v zelo rezkih besedih brzojavil ministru Aleksejevu, kar je tega nasploilo, da se je nemudoma odpravil v Port Artur, da bi uvedel potrebljeno preiskavo. Tudi poveljniku portarturškega pristanišča se je ukazalo, da ima strogo poizvedovati po vzkroh katasirofe. V brzojavki naglaša car, da bi pri primerni paznosti bilo Japoncev nemogoče, da bi se v kritični noči mogli približati vhodu v pristanišče.

Neresnične vesti.

Ruski poslanik v Berolini izjavlja, da je od kraja do konca izmišljena vest, da bi se bila ruska vojna uprava posvetovala o tem, ako bi

Mangart, v Šoško dolino, na Trentske planine in proti samotnemu Bohinjskemu jezeru.

Težko se loči od tega prizora, ki ga ni moči popisati; svetujem le, naj se vsakdo sam potrdi, da ga vidi na svoje oči, in pozabil bo ob tem na ves trud! Le pogum, in pot Vam ne bo težavna. Pretečeno leto mi usoda ni bila mila, kakor prejšnji dve leti. Vstali smo zgodaj. Gosta meglja je pokrivala vso dolino in nobenega razgleda ni bilo. Preročevali so nam deževno vreme. Močan veter je začel vleti in to nam je dalo pogum, da smo čakali do opoldneva. Ko se je zjasnilo, smo šli na vrh. Čistega razgleda ni bilo; s Trentske doline se je valila g

admiralom Makarovim na Daljni Vzrok, kjer je zaletila oba kruta smrt.

* Nemški „šulferein“ je izdal za šolsivo v Avstriji v teku svojega obstanka 8,111,146 kron. In koliko »mark« iz vratja je vmes?

* Posnemanja vredno. V nekem mestecu Thüringije je bil pri maturi vprašan neki učenec iz verouka. Odgovarjal je prav dobro in ni ostal niti enega vprašanja dolžan. A vključ temu je zashteval katehet, da se mu dá v verouku red: 4 (ne zadostno). Predsednik ga opomni: »G. kolega, saj je mladi mož vse znal in vsled tega ne zasluži 4« — Katehet odvrne: »Da, g. predsednik, res je, vse je znal, ali on ne — veruje ničesar.«

* Petres na Balkanu. Potres, ki so ga čutili dne 4. t. m. po celem Balkanu, je tudi napravil mnogo škode. O tem se izšla v Skopljem uradna poročila. V mestu Karevo (Kaza Osmanje) sta se zrušili cerkev in uradno poslopje. Iz razvalin so iz vlekli 15 Turkov in 8 kristjanov mrtvih, 4 Turki in 12 kristjanov pa hudo ranjenih. V vseh Svigor, Grad, Grabova, Razlovič so skoraj vse hiše porušene, v Gradu sta bili dve osebi ubiti. Mejna urdiba Karataš se je podrla. V mestu Radovišta so se zrušile tri mošči; dve osebi sta ubiti. V Kočani sta vojašnica in vladno poslopje tako poškodovani, da so morali prebivalci zbežati iz njih, tudi mošča se bo porušila. 14 oseb je bilo ubitih, 11 ranjenih. V Blacah (okraj Kočana) so se tri mošči porušile. V Trakani, Banji, Mojanci, Vinici, Istibanji, Grdovcih, Prbačevem in Obesovem (okraj Kočana) so skoraj vse hiše tako poškodovane, da ni v njih varno bivati. Blizu Kočane se je razpočila zemlja ter so izbruhnili vroči velci, ki pa so zopet usahnili. V vseh Grbovi, Ljaki, Gradca, Linc (okraj Kočana) so se vse hiše porušile, mnogo ljudi je mrtvih in ranjenih, posebno v prvem kraju je zelo mnogo mrtvih. Vlada je prisrela nad tisoč šotorov. Beda med prebivalstvom je strašna, ker je takoj po katastrofi zapadel še sneg. Potres se je ponavljal še trikrat ter se po nekem zemlja še sploh ni popolnoma pomirila. Dunajski profesor geologije dr. Hoernes se je pripeljal v Solin proučeval potresno gibanje.

* Policaj kot vzgojno sredstvo. »Nova Reforma« je pričela naredbo krajnega šolskega sveta v Zaklicynu na ondotno županstvo, ki se glasi: »Na podlagi sklepa krajnega šolskega sveta se prosi spoštovan občinsko predstojništvo, da odpošte dne 17. t. m. ob 9. zjutraj v tukajšnjem šolo policaj, da bo telesno kaznoval tiste učence, ki jih je krajni šolski svet odbral za to kazeno. Predsednik krajnega šolskega sveta: Aleksander Soltys, župnik. Župan se je občival, ker je bit mnenja, da pretepanje otrok v šoli ni službeni posel pri občini nastavljenega policaja, na opetno prigovarjanje pa se je vendal udal. In policaj je dva obsojena učence krepko pretrkljal, ko pa se je spravil nad tretjega, je vstopila dečkova mati ter pretepanje preprevedala. Ker pa se je to zgodilo na Gališkem, se najbrže niti oblasti ne bodo za škandal pobrigale.

* Ako bi sv. Gabriel bil tako mogoden! V Louisville, (Amerika) so odprli testament pred štirimi dnevi umrlega polkovnika Straderja. Slednji določa, da morajo njegovo truplo sezgati in pepel vreči v reko Ohio, »in« — nadaljuje potem blagopokojni, »ako me zamore potem angelj Gabriel, katerega vedno rešekti, s svojo trobento probuditi iz smerti, potem je on izvrsten dečko, kateremu se moram i po smrti odkriti. Jaz umrjem s tem, da ne verujem na drugo božanstvo, nego na ono, katero je Pope definiral, z verovanjem, da moram spolnovati svoje dolžnosti proti drugim ljudem po izreku: »Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe.«

* Pes v svoji utici. K slovečemu slikarju Isabeyu je prišel neki bogat meščan iz Marzilja, da si naroči miniaturno podobo za svojo tobačnico, in sicer si je želel podobno svojega psa. Dogovorila sta se za 300 frankov. Čez 14 dni je prišel naročnik zopet k slikarju ter si z zadovoljstvom ogledal dovršeno poslovanje.

Dunaj 21. aprila. Čehi se še niso odločili, kako postopati glede volitve delegacije. S to zadevo se je bavil danes češki klub, ki pa svojega posvetovanja, še ni končal in se odloči še jutri.

Dunaj 21. aprila. Čuje se, da je Schönerer zopet dva poslanca iz svojega kluba izključil, in sicer Steina in Hanicha.

Dunaj 21. aprila. Poljski klub namerava posl. Vlka izključiti, ker se je polastil v državnem zboru svinčnikov in papirja.

Dunaj 21. aprila. Danes je nadvojvoda Fran Ferdinand otvoril mednarodno razstavo spiritus-industrialcev.

Dunaj 21. aprila. Direkcija državnih železnic je dobila danes iz Budimpešte obvestilo, da začne

in članom svoje rodbine, kemično dobil več malih železnih kroglic. Potem je te kroglice raztopil ter jih spravil v obliko prstan, in tako ima sedaj Barrnel pač edini na svetu železen prstan, ki je iz človeške krv.

* Iz sodne dvorane. Predsednik nekega porotnega sodišča je imel navado, da je postopal s kmečkimi obtoženci dokaj surovo ter jih navadno tikal. Pri neki obravnavi je to predsednikovo vedenje jeziklo za govornika, ki se je vzdignil ter predlagal odkonitev predsednika zaradi odvisnosti. Predsednik ga je začuden pozval, naj svoj predlog utemelji, in odvetnil je rekel: »Predsednika od klanjam zaradi odvisnosti, ker je z obtoženim v prijateljskem razmerju. (Splešno začudenje.) Kakor sta vsi gospodje slišali opetovanje, predsednik se celo tika z obtožencem« — Odvetnik je sicer dobil svojo kazeno, a predsednik ni od tedaj nobenega obtoženca več tikal.

* Požari v Londonu. Pretečeno leto je v Londonu gorelo 3400 krat. Požari so tirjali 369 človeških bitij. Največ slučajev je bilo vsled kuhanja s špirtom in vsled neprevidnega ravnjanja z gorečimi svetilkami. 19 otrok je zgorelo pri igranju z ognjem ali z zlepilenkami.

* Hči Makarova. Nenavadno sočutje zbuja v peterburških krogih nesrečna usoda krasne 17 letne hčerke admirala Makarova, ki je s potopljenjo ladje »Petropavlovsk« zgubila ne samo očeta, temveč tudi ženina. Ta nenavadna krasotica je bila namreč zaročena s pomorskim častnikom Kedrovom, ki je kot adjutant njenega očeta odšel v Port Artur ter z njenim očetom vred tudi utonil. Poroka bi se bila moralna vršiti že meseca februarja, a se je vsled izbruhna vojske odgodila na nedoločen čas. Nesrečno dečko sprejme carica med svoje dvorno spremstvo.

* Vroče poletje. Neki dunajski meteorolog prorokuje na podlagi svojega 20letnega opazovanja, da dobimo letos nenačadno vroče poletje. Že 20 let so bili trije poletni meseci z majem vred prehladni, a letos se mora ta abnormalnost izravnati na način, da prekoračijo ti meseci znatno svojo normalo. Posebno zanesljivo je baje, da dobimo topel maj in junij, dočim bo avgust imel hudo vročino.

* Plače in pokojnine v japonski vojski. Plači japonskih vojakov in častnikov je majhna, a pokojnina še neznačnejša. Za vzdrževanje dosluženih vojakov in njihovih potomev obstoje trije razredi. V prvi razred spadajo žene in otroci v vojni padlih vojakov; v drugi spadajo tisti, ki so ponesrečili v službi; v tretji razred so uvrščeni še le invalidi. Pokojnine v 2. in 3. razredu so zelo nizke. Vdove in otroci prvega pokojinskoga razreda dobivajo in sicer žene in otroci navadnega vojaka 36—86 junov (1 srebrni jun je 5 kron), podčastnika 60—150 junov, poročnika 180 junov, nadporočnika 180 junov, stotnika 300 junov, majorja 450, podpolkovnika 600 in polkovnika 750 junov. Vdova izgubi pa pokojnino, ako se zopet omoži. Plače japonskih častnikov so malo večje. Neki japonski list pravi, da more makokeri stotnik primerno živeti.

Književnost.

— »Popotnik« ima v št. 4. to vsebino: 1. Matija Herič: Množitev in delitev z ulomki ste po najnovejih preiskavah in izkušnjah docela odveč. 2. V. Puklo: Somatologija v ljudski šoli. 3. Ivan Ivanovič: Šolstvo v tujini. 4. Ivan Šega: Pedagoški utrinki. 5. Književno poročilo. 6. Razgled. Listek. — Pedagoški paberki. — Kronika.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 21. aprila. Čehi se še niso odločili, kako postopati glede volitve delegacije. S to zadevo se je bavil danes češki klub, ki pa svojega posvetovanja, še ni končal in se odloči še jutri.

Dunaj 21. aprila. Čuje se, da je Schönerer zopet dva poslanca iz svojega kluba izključil, in sicer Steina in Hanicha.

Dunaj 21. aprila. Poljski klub namerava posl. Vlka izključiti, ker se je polastil v državnem zboru svinčnikov in papirja.

Dunaj 21. aprila. Danes je nadvojvoda Fran Ferdinand otvoril mednarodno razstavo spiritus-industrialcev.

Dunaj 21. aprila. Direkcija državnih železnic je dobila danes iz Budimpešte obvestilo, da začne

jutri na nekaterih progah in sicer le provizorično voziti nekaj osebnih vlakov.

Budapešta 21. aprila. Promet na državnih železnicah je popolnoma ustavljen. Danes ponocje je imel odbor štrajkujočih železničarjev konferenco z vlado. Vlada je pravljena, zagotoviti vsem štrajkujočim železničarjem popolno amnestijo, dovoliti dejelni shod železničarjev, odložiti razpravo o zakonu zastran uredbe železničarskih plač, potrditi dejelno zvezo, ki jo hočejo ustanoviti železničarji, in sestaviti službeno pragmatiko. Večina delegatov je s tem zadovoljna ali se brani, prevzeti garancijo, da poneha štrajk. Izid pogajanj je odvisen od shoda železničarjev, ki bo danes popoldne.

Budimpešta 21. aprila. Ob pol 1. popoldne sta šla dva drž. poslanca kot pooblaščena ministrstva na sedež odbora štrajkujočih železničarjev, kjer se vrše sedaj pogajanja. Sodi se, da se doseže še danes sporazumljene.

Budapešta 21. aprila. Vsa vojaška zapovedništva so dobila naročilo, da mora biti vojaštvo na razpolaganje železniškim vodstvom. Kolodvori se zastražijo.

Belgrad 21. aprila. Ruski poslanik Gubastov se je ustavil na Dunaju, ker vzdic znanemu ukazu še niso vsi zarotniki odstranjeni z dvora. Čim se to zgodi, pride Gubastov sem, da se predstavi kralju, potem pa odide po instrukcije v Petrograd.

Rusko-japonska vojna.

Petrograd 21. aprila. Z bojišča ni danes ne ene vesti, niti oficijelne niti privatne.

Zavarovalne vesti.

„JANUS“

Vzajemni zavod za zavarovanje življenja na Dunaju.

L. Wipplingerstrasse št. 30.

V I. četrletju 1904 je bilo vloženih 3551 zavarovalnih ponudb z zavarovalno sveto okroglo K 5.653.000—, izmed katerih je bilo izdanih 3248 polic za zavarovalno sveto K 4.589.000—.

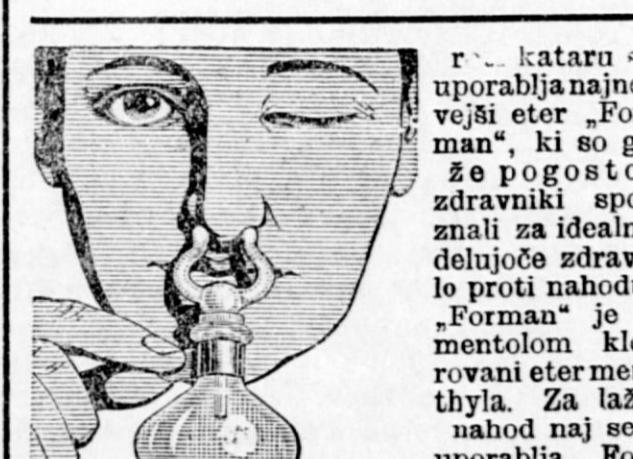
V I. četrletju 1904 zapadle zavarovalne premije in pristojbine, kakor tudi obresti od glavnice so znašale okroglo K 1.292.000—, priznjena izplačila K 602.000—.

Od obstoja zavoda se je K 54.144.000 — izplačalo.

Police »Janusa« so po 3letnem obstanку nezadpade, po 5letnem obstanku pa neizpodbitne. Po petletnem obstanku izplača zavod tudi v slučaju samomora, dvobala ali pijačljivosti. Zavaruje tudi brezplačno za slučaj vojne in plačuje zapadle zavarovalne premije takoj brez odloga in brez izplačilne provizije.

Nadaljnja pojasnila daje in zavarovalne ponudbe sprejema

Filialka za Štajersko, Korosko in Kranjsko v Gradcu, Janushof.

r. kataru uporabljanajano vejeti etor „Forman“, ki so ga že pogosto zdravniški spoznali za idealno delujoče zdravilo proti nahodu. »Forman« je z mentolom, klorovani eternementhyla. Za lažji nahod naj se uporablja »Formanova bata« (pušica 40 vin), za hujši nahod pa »Formanova pastile« (75 vin) za vdihavanje s pomočjo vdihavalne steklenice. Ustinec je frapanten, čudovit in zlasti v početku nahoda prezenetljiv. »Forman« se dobiva v vsaki lekarni.

I 1064—2

Jako praktično na potovanju.

nepogrešljivo po kratki vporabi.

Preskušeno po zdravstvenih oblastih.

Spričevalo Dunaj, 3. julija 1897.

Kalodont

neobhodno potrebna

zobna Crème.

Odlični higieniki potrjajo, da je skrbno gojenje zob in ust za naše zdravje neobhodno potrebno. Zlasti se tem preprečijo razne želodobne bolezni. Kot izprizano sredstvo zato izkazuje se „Kalodont“, ki spojuje antisepsični vpliv s potrebnim mehaničnim čiščenjem zob na izvrsten način.

III.

I zvezni okus kave dosežeš s primestjem
Vydove žitne kave
POSKUSITE! Vydove žitne kave
Vzorek dragovoljno.
Postos 6 kg posilka K 50 h francu
DOMACI PRIJATELJ
* nek odjemljivo zvest posilka meseca.
* Vydove žitne kave Preg-a-1777

Oblastveno konces.

vzgajališče

java reaka, pripravljalni razred, državno-voljvana izpričevala

Artur Speneder

DUNAJ, XV., Neubaugürtl 36.

Ustanovljeno 1849. 219—14

Nič več kurjih očes

na podplatih, na prstih ali med njimi, če se

rabi moj patentov.
Rungol.
Brez namakanja, mazil ali obližev.
Rungol je in

ostane doslej edino sredstvo za popolno odpravljanje kurjih očes brez bolečin.

Rungol za na prste ali podplate po 1 K, za med prste 50 vin.

Razpoložila po povzetju s poštnino vred ali franko, če se denar naprej pošlje, izdelovalec

Viljem Runge
v Turnu pri Toplicah
Kulmerstr. Kaiser v. Österr.

Priznalna in zahvalna pisma pri izdelovalcu

na ogled.

737—6

Sredke.

Sredke od 1. 1854 . . . . .

191—1860/ . . . . .

1864 . . . . .

tziske . . . . .

V večjem obrnem kraju na Spod.
Stajerskem se odda v zakup
mesarija

s polno ledenico vred. Za vršbo obrti
je treba vsaj 400 K kapitala. — Več
pove upravnštvo „Sloven. Naroda“. 1120-1

Trgovina

z delikatesami in opojnimi pijačami
se takoj odda.

Več pove upravnštvo „Sloven. Naroda“. 1099-2

Bolniški vozni stol

še dobro ohranjen

se poceni proda.

Kje? pove upravnštvo „Sloven. Naroda“. 1092-3

Dobro urejena 1066-3

pekarija

s stanovanjnim na Brezjah pri Mariji Pomagaj — se takoj odda v najem skušenemu pekovskemu mojstru.

Natančneje pri Alojziju Fröhlichu na Brezjah, Gorenjsko.

Hiša

(grad) na deželi

enonadstropna, z gospodarskim poslopjem in sadnim vrtom, tuk železniške postaje blizu Ljubljane

se prostovoljno proda.

Pojasnila daje dr. Fran Vok, e. kr. notar v Ljubljani. 1128-1

Rimski vrelec pošta Kotle, postaja Guštan (juž. žel.) Koroško.
neprezen pri obistnih in mehurnih bolečinah ter pokvarjenem prebavljanju priznana slatina za otroke. Prava naravno natodenča, velefina namizna voda.
Alpsko zdravilišče in letovišče Rimski vrelec (Römer-Quelle).
Dobiva se v vseh trgovinah z mineralnimi vodami.
Glavna zaloga: M. Kastner, Ljubljana. Varstvena znamka.

547-5

Št. 342 m. s. sv.

1121

Razpis službe učiteljice.

Na mestni slovenski dekliški Brazrednici pri Sv. Jakobu v Ljubljani popolniti je stalno mesto učiteljice.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati uradnim potom pri e. kr. mestnem šolskem svetu v Ljubljani najkasneje

do 15. maja 1904.

Na zakasnele prošnje se e. kr. mestni šolski svet ne bo oziral.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani

15. aprila 1904.

**Tovarna za kruh in pecivo
KANTZ v Ljubljani** priporoča
pravi rženi kruh, mešan in črn.

Sočnost in dobri okus pridobivata temu izdelku priznanje vsega občinstva.
Na mednarodni razstavi za živila v Bordeauxu je dosegel z drugimi izdelki te tovarne najvišjo odliko (častni križ in zlato svinčno z diplomom).

Prodaja se v hlebih in štrucah po 40 in 20 vin.

Naročila z dežele se najtočneje izvršujejo.

Velika zaloga najfinješega nasladnega peciva, biškotov in suhorja. 163-29

Vsek dan poslednja sveža peka ob 1/26. zvečer.

Dvanajst podružnic in prodajalnic.

Higienički transportni vozovi za kruh in pecivo.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“
Podružnica v CELOVCU.
Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pišem, prioritet, komunalnih obligacij, sreček, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese Izdaja k vsakemu žrebanju.

izzbrane vrednostne papirje in vnovčnje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Ekskompot in taksovo menje.

Boršna naročila.

Zamenjava in ekskomptuje

zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na višzne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzrida. 39-45

Promet s čeki in nakaznicami.

Pod tranzito št. 2.

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Dajo produmo na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Ekskompot in taksovo menje.

Boršna naročila.

Zamenjava in ekskomptuje

zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Ekskompot in taksovo menje.

Boršna naročila.

Zamenjava in ekskomptuje

zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Ekskompot in taksovo menje.

Boršna naročila.

Zamenjava in ekskomptuje

zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Ekskompot in taksovo menje.

Boršna naročila.

Zamenjava in ekskomptuje

zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Ekskompot in taksovo menje.

Boršna naročila.

Zamenjava in ekskomptuje

zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Ekskompot in taksovo menje.

Boršna naročila.

Zamenjava in ekskomptuje

zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Ekskompot in taksovo menje.

Boršna naročila.

Zamenjava in ekskomptuje

zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Ekskompot in taksovo menje.

Boršna naročila.

Zamenjava in ekskomptuje

zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Ekskompot in taksovo menje.

Boršna naročila.

Zamenjava in ekskomptuje

zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Ekskompot in taksovo menje.

Boršna naročila.

Zamenjava in ekskomptuje

zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Ekskompot in taksovo menje.

Boršna naročila.

Zamenjava in ekskomptuje

zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Ekskompot in taksovo menje.

Boršna naročila.

Zamenjava in ekskomptuje

zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Ekskompot in taksovo menje.

Boršna naročila.

Zamenjava in ekskomptuje

zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Ekskompot in taksovo menje.

Boršna naročila.

Zamenjava in ekskomptuje

zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Ekskompot in taksovo menje.

Boršna naročila.

Zamenjava in ekskomptuje

zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Ekskompot in taksovo menje.

Boršna naročila.

Zamenjava in ekskomptuje

zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Ekskompot in taksovo menje.

Boršna naročila.

Zamenjava in ekskomptuje

zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Ekskompot in taksovo menje.

Boršna naročila.

Zamenjava in ekskomptuje

zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Ekskompot in taksovo menje.

Boršna naročila.

Zamenjava in ekskomptuje

zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Ekskompot in taksovo menje.

Boršna naročila.

Zamenjava in ekskomptuje

zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Ekskompot in taksovo menje.

Boršna naročila.

Zaradi preuredbe trgovine

se nastopni, v moji zalogi se nahajajoči, zdolaj navedeni

damski in otroški predmeti kakor tudi platneno blago

opuste in se bodo

od ponedeljka
18. aprila

počenši razprodajali s 40% do 75% popustom, nekaj predmetov se pa razproda za vsako ceno.

Perilo, srajce, korzeti, hlače, frizirski plašči.

Spodnja krila, svilnata, volnata in satenasta.

Predpasniki, za dom in za šolo.

Moderci, tudi najnovejših oblik.

Spodnje jopice, tkane.

Spodnje hlače, tkane.

Bluze.

Varovalci modercev, beli in barvasti.

Nogavice, vsakovrstne.

Oblačilca za dečke in deklice

Cepice za dečke.

Cepice, ploščate za deklice.

Rokavice za dame in stroke.

Kopalno perilo.

Cipkasti trakovi.

Platno za rjuhe, 150, 175, 195 cm široko.

Platno za perilo, 60, 78, 90, 117 cm široko.

Namizni prti, izcela in na meter.

Serviete.

Garniture za kavo.

Brisalke, na tucate in na meter.

Brisalne rute, za kuhinjo in za jedilno opravo.

Milieu, podolgate preproge, prtiči za kredecine in pladnje.

Različni drugi predmeti.

Gorenje blago je deloma lastnega izdelka, vse drugo pa tudi najboljši fabrikat, ker nikdar nimam v zalogi bazarskega blaga.

Kdor bi torej rad kaj dobrega ceno kupil, naj ne zamudi te ugodne prilike.

Z velespoštovanjem 1057-4

C. J. Hamann.

Ljubljana, 14. aprila 1904.

To blago se ne pošilja na dom na ogled.

Nikogar se ne sili, da kaj kupi!

„Skrat“

edini slovenski humoristično-satirični tednik, ki prinaša izključno originalne slike.

Izhaja v Irstu vsako soboto. — Naročnina za vse leto 6 X, za pol leta 3 X. Posamezne številke se prodajajo po 10 stotink. Zahtevajte brezplačne številke na ogled!

Poskusite

pristni rastlinski liker

,Florian'

Po okusu in zdravem učinku prvak likerjev.

Varstvena znamka.
Ogreva in oživilja telo,
Budi tek in prebavo,
Daje dobro spanje.

Lastnik: 5-90

EDMUND KAVČIČ, Ljubljana.

Vzorci se radovljivo dajo brezplačno.

Anton Aškerc 2-47

Zlatorog.

To krasno narodno pravljico o Zlatorogu je pesniško obdelal sedaj Aškerc, in to popolnoma drugače, nego je bila znana doslej po Funtkovem prevodu nemške Baumbachove idile. Aškerc se je tesneje oklenil pravljiske snovi tako kakor jo je bil zapisal rajni Deschmann ter pridržal tudi demona „Zelenega lovca“. Tako je ustvaril Aškerc iz narodne pravljice čisto novo, svojo epsko pesnitev; zato se nadejamo, da zaslov sedaj med nami tudi njegov izvirni slovenski „Zlatorog“.

Izsel je v založbi

L. Schwentner-ja
v Ljubljani

in velja broširan 1 K 60 h, po pošti 1 K 70 h.

Zahtevajte samo
SELL & KARY-jev

Najboljše čistilno sredstvo za vsako boljše obuvalo.
Rumeno in črno.
Posebno priporočljivo za čevlje iz boxcallis-, oscarlin-, chevre-aux- in lakovega usnja.

Dunaj XII./1. 330-12

Stajersko deželno zdravilišče kopališče Doberna pri Celju

splošno znane akratoterme 37°C in jeklenasti vrelici za pitje. 397 m nad morjem; železniška postaja Celje. 8 ur od Dunaja in Budimpešte, 4½ ure od Zagreba, 5½ ure od Trsta. Termalne kopeli, zdravljenje s pitjem, električne kopeli, hidroterapija in termoterapija, masaže, švedska zdravilna gimnastika, elektroterapija itd.

Izvrstni zdravilni uspehi
za ženske in živčne bolezni, protin, revmatizem, bolezni v mehurju itd. — Vsakovrstna razvedrlja in zabave n. pr. zdraviliška godba, bralne, igralne in biljardne sobe, Lawn-Tennis, Ping-Pong kuglišče. Izvrstni restavrant, reuniuni, plesi, koncerti, lov, ribarjenje, krasen park, poštna in brzjavna postaja. Zmerne cene.

Ravnatelj in kopališki zdravnik dr. Hiebaum.
Pojasnila in prospekti oddaja zastonj ravnateljstvo.

Sezija od 1. maja do oktobra. 885-4

Žrebanje nepreklicno
23. aprila 1904.

Glavni dobitek
kron 40.000 kron

Srečke ogrevalnih sob
à 1 krono

priporoča 789-14
J. C. Mayer, Ljubljana.

Pozor izletniki! Nova gostilna.

Slavnemu občinstvu ljubljanskemu in na deželi vladljivo naznanjam, da sem otvoril

v Medvodah poleg kolodvora NOVO OPRAVLJENO GOSTILNO

kjer budem točil pristna, naravna VINA vsake vrste ter tudi več vrst PIVA. Za dobra mrzla in gorka JEDILA bo vestno skrbljeno.

Za mnogobrojen obisk se priporoča z odličnim spoštovanjem 1051-2 Josip Jesih

gostilničar in mesar v Medvodah.

„CUNARD-LINE“

Edino direktno prevažanje potnikov v vseh razredih, in tovorov

838-8

„TRST-NEW YORK“

Prvo in edino vklrcavanje potnikov v domačem pristanišču. Prosta izborna hrana in piča. Sedaj najnižje cene. Vsak potnik naj se obrne prej za podrobnejši poduk na oblastveno posvetjeni

Ljubljana, Marijin trg štev. 1

Primerna
birmska

darila!

Naznanjam, da imam v zalogi več sto kosov srebrnih in zlatih ur, primernih za birmska darila, po zelo znižanih cenah. Dalje imam prav cene moderne uhane, broške, zapestnice, longnon-veržice i. t. d.

Imam tudi veliko zalogu daril za poročence in sicer namizno opravo in različne druge okraske iz kina- in pravega srebra.

Šivalne stroje „SINGER“ in druge, tudi take za pletenje.

Slavno občinstvo vladljivo vabim na ogled in obilni obisk. — S spoštovanjem 479-10

Fran Čuden

trgovec in urar

Ljubljana, Prešernove ulice

nasproti frančiškanskega mosta.

Filialka:

Mestni trg, nasproti rotovža.

Ceniki gratis in franko.